

ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 1 – ĐỀ 3**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11****BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)****Đọc truyện ngắn sau:**

Con bé Em cười tủm tỉm khi nghĩ tới cái áo đầm màu hồng mà má nó mới mua cho:

- Tết này, mình mà mặc cái áo đó đi chơi, đẹp như tiên cho mà coi.

Nó nghĩ và nó muốn chia sẻ với con Bích, bạn nó.

Con Bích ở trong hẻm, nhà nó nghèo, má nó đi bán bắp nướng ngoài đầu hẻm, con bé Em thích con Bích vì nó hiền, với lại ngồi kế nhau từ lớp một tới lớp năm, làm sao mà không thân cho được. Hôm hai mươi sáu, học buổi cuối năm, hai đứa nôn Tết quá trời nên tính trước, nếu mừng một con bé Em đi về ngoại thì mừng hai hai đứa đi tới nhà cô giáo. Bây giờ con bé Em tính trong đầu, tới bữa đó chắc nhiều bạn nữa, cho nên nó sẽ mặc cái áo đầm mới thắt nơ, bâu viền kim tuyến cho tụi bạn lé con mắt luôn.

Con Bích đang ngồi nướng bắp thế cho má nó đi xách cặn cho heo. Bé Em muốn khoe liền nhưng bày đặt nói gièm:

- Còn mấy ngày nữa Tết rồi hen, mày có đồ mới chưa?

- Có, má tao đưa vải cho cô Ba thợ cắt rồi, má tao nói gần Tết đồ nhiều, dồn đống, chắc tới hai mươi tám mới lấy được.

- Vậy mày được mấy bộ?

- Có một bộ hà.

Con bé Em trợn mắt:

- Ít quá vậy?

- Con Út Mót với Con Út Hết được hai bộ. Tao lớn rồi, nhường cho tụi nó.

- Vậy à?

Bé Em mắt húng hẩn, nó lụng khụng nửa muốn khoe, nửa muốn không.

Nhưng rõ ràng là con Bích không quên nó:

- Còn mày?

- Bốn bộ. Má tao mua cho đủ mặc từ mừng một tới mừng bốn, bữa nào cũng mặc đồ mới hết tron. Trong đó có bộ đầm hồng nổi lắm, hết sảy luôn.

- Mày sướng rồi.

Con Bích nói xong vẫn cười nhưng mắt nó xịu xuống, buồn hẩn. Nhà nó nghèo, sao bì được với nhà con bé Em. Hồi nhỏ nó chuyên mặc áo con trai của anh hai nó để lại. Áo nó thì chuyên cho mấy đứa em, tới con Út Hết là đồ đã cũ mềm, mỏng tang, kéo nhẹ cũng rách. Được cái mấy chị em nó biết thân, lo học chớ không so đo chuyện cũ mới. Má nó nói hoài: “Nhà mình nghèo quá hà, ráng vài năm nữa, khá giả rồi má sắm cho”. Con bé Em nhìn con Bích lom lom rồi cúi xuống, trở trở trái bắp nướng:

- Bộ đồ mày may chắc đẹp lắm, bữa mừng hai mày mặc bộ đó đi nhà cô hen?

Rồi tới mừng một, mừng hai, bé Em lại rủ con Bích đi chơi. Hai đứa mặc đồ hơi giống nhau, chỉ khác là con Bích mặc áo trắng bầu sen, con bé Em thì mặc áo thun có in hình mèo bự. Cô giáo tụi nó khen:

- Coi hai đứa lớn hết tron rồi, cao nhòng.

Hai đứa cười. Lúc đó con bé Em nghĩ thầm, mình mà mặc bộ đầm hồng, thế nào cũng mát vui. Bạn bè phải vậy chớ. Đứa mặc áo đẹp, đứa mặc áo xấu coi gì được, vậy sao coi là bạn thân. Nhưng Bích lại nghĩ khác, bé Em thương bạn như vậy, tốt như vậy, có mặc áo gì Bích vẫn quý bé em. Thiệt đó.

(Áo Tết, Nguyễn Ngọc Tư, in trong Bánh trái mùa xưa, NXB Văn học)

Lựa chọn đáp án đúng:

Câu 1. Truyện ngắn trên sử dụng người kể chuyện ở ngôi thứ mấy?

A. Ngôi thứ ba

B. Ngôi thứ hai

C. Ngôi thứ nhất

D. Ngôi thứ nhất và thứ ba

Câu 2. Đoạn trích trên chủ yếu được kể từ điểm nhìn của nhân vật nào?

A. Điểm nhìn của nhân vật bé Em

B. Điểm nhìn của nhân vật Bích

C. Điểm nhìn của nhân vật người kể chuyện

D. Cả B và C

Câu 3. Phát biểu nào sau đây nói đúng về đặc điểm của lời kể trong truyện?

A. Chỉ có lời nhân vật

B. Chỉ có lời người kể chuyện

C. Bao gồm cả lời người kể chuyện và lời nhân vật

D. Bao gồm cả lời người kể chuyện, lời nhân vật và lời tác giả

Câu 4. Sự kiện đáng chú ý nhất trong truyện ngắn trên là:

A. Bích và bé Em được may đồ Tết

B. Bích và bé Em mặc đồ mới đi chúc Tết cô giáo

C. Bé Em có bốn bộ đồ Tết, trong khi Bích chỉ có một bộ

D. Bé Em cố ý mặc đồ hơi giống bộ đồ của Bích khi đi chúc Tết cô giáo

Câu 5. Phát biểu nào sau đây nói lên nội dung tóm tắt của truyện?

A. Kể về chuyện may đồ Tết của Bích và bé Em và cách hành xử tế nhị của bé Em trong ngày hai đứa mặc đồ mới đi chúc Tết cô giáo

B. Kể về việc bé Em được may bốn bộ đồ Tết trong khi đó Bích chỉ được mẹ may cho một bộ

C. Kể về việc bé Em đã cố tình mặc đồ hơi giống Bích trong ngày hai đứa mặc áo mới đi thăm cô giáo

D. Kể về cuộc trò chuyện thân mật giữa Bích và bé Em về chuyện may đồ Tết

Câu 6. Việc bé Em quyết định không mặc bộ đầm hồng mà mặc bộ đồ hơi giống bạn của mình khi cùng bạn đi thăm cô giáo cho thấy bé Em là một cô bé như thế nào?

A. Là một cô bé có tâm hồn tinh tế

- B. Là một cô bé thích thể hiện
- C. Là một cô bé khiêm tốn
- D. Là một cô bé giấu lòng nhân ái

Câu 7. Phát biểu nào sau đây nói lên chủ đề của truyện ngắn trên?

- A. Ca ngợi tấm lòng tinh tế, cách hành xử tế nhị của nhân vật bé Em
- B. Ca ngợi tình bạn chân thành, cao đẹp của bé Em và Bích
- C. Phê phán sự phân biệt giàu nghèo trong xã hội
- D. Cả A và B

Trả lời câu hỏi/ Thực hiện các yêu cầu:

Câu 8. Hãy nêu một truyện ngắn nói về sự đồng cảm, tình yêu thương của những đứa trẻ con nhà giàu đối với những đứa trẻ con nhà nghèo khó. (Đó là truyện ngắn nào, của ai?)

Câu 9. Bạn rút ra được bài học gì về tình bạn sau khi đọc truyện ngắn trên?

Câu 10. Từ truyện ngắn trên, bạn suy nghĩ gì về ý nghĩa của sự đồng cảm đối với người khác trong hoàn cảnh khó khăn? (Viết khoảng 5 – 7 dòng)

II. LÀM VĂN (4,0 điểm)

Bạn hãy viết một bài văn nghị luận phân tích, đánh giá chủ đề và những nét đặc sắc về nghệ thuật trong việc xây dựng hình tượng nhân vật bé Em ở truyện ngắn trên.

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm.

Đáp án đề 3**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1 (0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3 (0.5đ)	Câu 4 (0.5đ)	Câu 5 (0.5đ)	Câu 6 (0.5đ)	Câu 7 (0.5đ)
B	A	A	B	C	C	D

Câu 1 (0.5 điểm)

Truyện ngắn trên sử dụng người kể chuyện ở ngôi thứ mấy?

- A. Ngôi thứ ba
- B. Ngôi thứ hai
- C. Ngôi thứ nhất
- D. Ngôi thứ nhất và thứ ba

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Xác định ngôi kể

Lời giải chi tiết:

Truyện ngắn trên sử dụng người kể chuyện ở ngôi thứ ba.

→ Đáp án A

Câu 2 (0.5 điểm)

Đoạn trích trên chủ yếu được kể từ điểm nhìn của nhân vật nào?

- A. Điểm nhìn của nhân vật bé Em
- B. Điểm nhìn của nhân vật Bích
- C. Điểm nhìn của nhân vật người kể chuyện
- D. Cả B và C

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Xác định điểm nhìn.

Lời giải chi tiết:

Đoạn trích trên chủ yếu được kể từ điểm nhìn của nhân vật bé Em

→ Đáp án A

Câu 3 (0.5 điểm)

Phát biểu nào sau đây nói đúng về đặc điểm của lời kể trong truyện?

- A. Chỉ có lời nhân vật
- B. Chỉ có lời người kể chuyện
- C. Bao gồm cả lời người kể chuyện và lời nhân vật
- D. Bao gồm cả lời người kể chuyện, lời nhân vật và lời tác giả

Phương pháp giải:

Đọc kỹ đoạn văn

Chú ý ngôi kể.

Lời giải chi tiết:

Phát biểu nói đúng về đặc điểm của lời kể trong truyện: Bao gồm cả lời người kể chuyện và lời nhân vật.

→ Đáp án C

Câu 4 (0.5 điểm)

Sự kiện đáng chú ý nhất trong truyện ngắn trên là:

- A. Bích và bé Em được may đồ Tết
- B. Bích và bé Em mặc đồ mới đi chúc Tết cô giáo
- C. Bé Em có bốn bộ đồ Tết, trong khi Bích chỉ có một bộ
- D. Bé Em cố ý mặc đồ hơi giống bộ đồ của Bích khi đi chúc Tết cô giáo

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản.

Xác định sự kiện nổi bật.

Lời giải chi tiết:

Sự kiện đáng chú ý nhất trong truyện ngắn trên là: Bé Em cố ý mặc đồ hơi giống bộ đồ của Bích khi đi chúc Tết cô giáo

→ Đáp án D

Câu 5 (0.5 điểm)

Phát biểu nào sau đây nói lên nội dung tóm tắt của truyện?

- A. Kể về chuyện may đồ Tết của Bích và bé Em và cách hành xử tế nhị của bé Em trong ngày hai đứa mặc đồ mới đi chúc Tết cô giáo
- B. Kể về việc bé Em được may bốn bộ đồ Tết trong khi đó Bích chỉ được mẹ may cho một bộ
- C. Kể về việc bé Em đã cố tình mặc đồ hơi giống Bích trong ngày hai đứa mặc áo mới đi thăm cô giáo
- D. Kể về cuộc trò chuyện thân mật giữa Bích và bé Em về chuyện may đồ Tết

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Xác định nội dung chính

Lời giải chi tiết:

Nội dung tóm tắt của truyện: Kể về chuyện may đồ Tết của Bích và bé Em và cách hành xử tế nhị của bé Em trong ngày hai đứa mặc đồ mới đi chúc Tết cô giáo.

→ Đáp án A

Câu 6 (0.5 điểm)

Việc bé Em quyết định không mặc bộ đầm hồng mà mặc bộ đồ hơi giống bạn của mình khi cùng bạn đi thăm cô giáo cho thấy bé Em là một cô bé như thế nào?

- A. Là một cô bé có tâm hồn tinh tế
- B. Là một cô bé thích thể hiện
- C. Là một cô bé khiêm tốn
- D. Là một cô bé giàu lòng nhân ái

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời câu hỏi.

Lời giải chi tiết:

Việc bé Em quyết định không mặc bộ đầm hồng mà mặc bộ đồ hơi giống bạn của mình khi cùng bạn đi thăm cô giáo cho thấy bé Em là một cô bé có tâm hồn tinh tế.

→ Đáp án A

Câu 7 (0.5 điểm)

Phát biểu nào sau đây nói lên chủ đề của truyện ngắn trên?

- A. Ca ngợi tấm lòng tinh tế, cách hành xử tế nhị của nhân vật bé Em
- B. Ca ngợi tình yêu chân thành, cao đẹp của bé Em và Bích
- C. Phê phán sự phân biệt giàu nghèo trong xã hội
- D. Ca ngợi tấm lòng tinh tế, cách hành xử tế nhị của nhân vật Bích.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Xác định chủ đề của truyện.

Lời giải chi tiết:

Phát biểu nói lên chủ đề của truyện ngắn trên: Ca ngợi tấm lòng tinh tế, cách hành xử tế nhị của nhân vật bé Em.

→ Đáp án A

Câu 8 (0.5 điểm)

Hãy nêu một truyện ngắn nói về sự đồng cảm, tình yêu thương của những đứa trẻ con nhà giàu đối với những đứa trẻ con nhà nghèo khó. (Đó là truyện ngắn nào, của ai?)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời.

Lời giải chi tiết:

HS nêu được tên tác phẩm thể hiện sự đồng cảm, tình yêu thương của những đứa trẻ con nhà giàu với những đứa trẻ con nhà nghèo khó.

- Gợi ý: Truyện ngắn “Gió lạnh đầu mùa” của tác giả Thạch Lam.

Câu 9: (1.0 điểm)

Bạn rút ra được bài học gì về tình bạn sau khi đọc truyện ngắn trên?

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời.

Lời giải chi tiết:

Học sinh được tự do rút ra bài học cho bản thân, miễn là tích cực và liên quan đến nội dung câu chuyện.

Gợi ý:

- Cần tinh tế trong đối xử với bạn bè.
- Nên đề cao tình cảm chân thành, không nên quan trọng ở vật chất...

Câu 10: (1.0 điểm)

Từ truyện ngắn trên, bạn suy nghĩ gì về ý nghĩa của sự đồng cảm đối với người khác trong hoàn cảnh khó khăn? (Viết khoảng 5 – 7 dòng)

Phương pháp giải:

HS vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời.

Lời giải chi tiết:

- HS bày tỏ suy nghĩ về ý nghĩa của sự đồng cảm.
- Thí sinh lí giải hợp lí, thuyết phục.
- Yêu cầu về hình thức: viết thành đoạn văn hoàn chỉnh (không xuống dòng, đảm bảo đủ số câu).

Gợi ý:

- Sự đồng cảm giúp chúng ta có thái độ đối xử chân thành.
- Sự đồng cảm giúp người khác không cảm thấy tự ti, mặc cảm.
- Sự đồng cảm giúp duy trì những mối quan hệ tốt đẹp...

II. VIẾT (4 điểm)

Phân tích, đánh giá chủ đề và những nét đặc sắc về nghệ thuật trong việc xây dựng hình tượng nhân vật bé Em ở truyện ngắn trên.

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá chủ đề và những nét đặc sắc về nghệ thuật trong việc xây dựng hình tượng nhân vật bé Em.		
Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	- Giới thiệu ngắn gọn về tác giả, tác phẩm. - Dẫn dắt và nêu vấn đề cần bàn luận
Thân bài	2,5	<p>Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng hợp lí.</p> <p>1. Tóm tắt truyện: Truyện xoay quanh câu chuyện áo tết của hai đứa bé là bé Em và Bích. Bé Em được mẹ may cho bốn bộ áo tết, trong khi đó Bích, bạn của bé Em, vì nhà nghèo nên chỉ được mẹ may cho một bộ. Để bạn không cảm thấy tủ thân, trong ngày đi chúc tết cô giáo, bé Em đã mặc bộ đồ hơi giống Bích. Hiểu được tấm lòng của bé Em, Bích thêm yêu quý bạn của mình.</p> <p>2. Xác định và phân tích, đánh giá chủ đề:</p> <p>a. Xác định chủ đề:</p> <p>Thông qua câu chuyện về áo tết và cách hành xử của nhân vật bé Em, truyện ca ngợi tình bạn chân thành giữa bé Em và Bích, ca ngợi tấm lòng nhạy cảm, tinh tế của bé Em đối với người bạn của mình.</p> <p>b. Phân tích, đánh giá chủ đề:</p> <p>- Truyện là bài ca về tình bạn hồn nhiên, trong sáng nhưng rất chân thành và tinh tế. Bé Em và Bích tuy</p>

	<p>còn nhỏ tuổi nhưng đã luôn biết nghĩ cho bạn của mình. Bé Em vì nghĩ đến hoàn cảnh của bạn nên đã không nở khoe chuyện mình được may áo đẹp. Bích vì quan tâm đến bạn nên vẫn hỏi han bạn để bạn có cơ hội khoe áo mới của mình. Đặc biệt nhất là cách hành xử của bé Em trong ngày đi chúc tết cô giáo. Bé Em đã ăn mặc hơi giống bạn để bạn không thấy tự ti. Còn Bích thì biết được tấm lòng của bạn, nên Bích nghĩ rằng, chỉ cần sự chân thành đó, và dù bé Em có mặc đẹp hơn Bích đi chăng nữa, thì Bích vẫn thương quý bạn mình.</p> <ul style="list-style-type: none">- Tuy viết về tình bạn hồn nhiên của hai đứa trẻ, nhưng truyện cũng là bài học cho tình bạn ở mọi lứa tuổi, cho mọi mối quan hệ giữa con người với con người: Trong ứng xử với người khác, hãy luôn lấy sự chân thành làm nền tảng, phải luôn thấu hiểu lẫn nhau, để không làm cho nhau bị tổn thương. Khi ta hành xử được như vậy thì người khác cũng sẽ nhân đó mà quý trọng, yêu thương ta nhiều hơn nữa. <p>3. Hình tượng nhân vật bé Em:</p> <ul style="list-style-type: none">- Bé Em mang trong mình tích cách hồn nhiên của trẻ thơ: thích khoe đồ mới, và em thực hiện ý muốn đó một cách cũng rất trẻ con, bằng cách gạn hỏi bạn trước, để từ đó tìm cơ hội khoe áo mới của mình.- Nhưng dù còn nhỏ tuổi, bé Em đã là một cô bé nhạy cảm và tinh tế. Khi nghe Bích nói về hoàn cảnh của mình, bé Em đã khựng lại, hết hứng, nửa muốn khoe nửa muốn không. Bé muốn khoe vì cái nổi sung
--	--

		<p>sướng của trẻ con khi được may áo mới vẫn còn chôn rộn trong lòng, nhưng bé cũng không muốn khoe vì như thế sẽ khiến bạn cảm thấy tủi thân.</p> <p>- Rồi sau khi được bạn gạn hỏi, sau khi phải nói ra việc mình có những bốn bộ đồ mới, khi chứng kiến đôi mắt “xịu xuống, buồn hẳn” của bạn, và nghĩ đến hoàn cảnh của bạn, bé Em đã có một cách hành xử vô cùng đẹp, vô cùng nhân văn. Đó là ngày đi chúc tết cô giáo, để bạn không bị mặc cảm, bé em đã mặc đồ hơi giống bạn. Một cách hành xử rất trẻ con, nhưng lại khiến ta xúc động: xúc động vì cách hành xử đó xuất phát từ lòng yêu thương, từ sự sâu sắc và tinh tế của tâm hồn của một đứa trẻ. Cách hành xử ấy đáng cho người lớn phải học tập.</p>
Kết bài	0,5	<p>- Khẳng định lại vấn đề</p> <p>- Nêu ý nghĩa của truyện kể đối với bản thân và người đọc: Câu chuyện đã giúp ta hiểu được rằng: trong tình bạn, trong cách đối xử giữa con người với con người, chúng ta cần đem lòng chân thành mà đôi đũa, lấy sự tinh tế mà ứng xử, từ đó mới có thể xây dựng lên được những mối quan hệ bền vững và tốt đẹp.</p>
Yêu cầu khác	0,5	<p>- Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p> <p>- Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ, sáng tạo.</p>